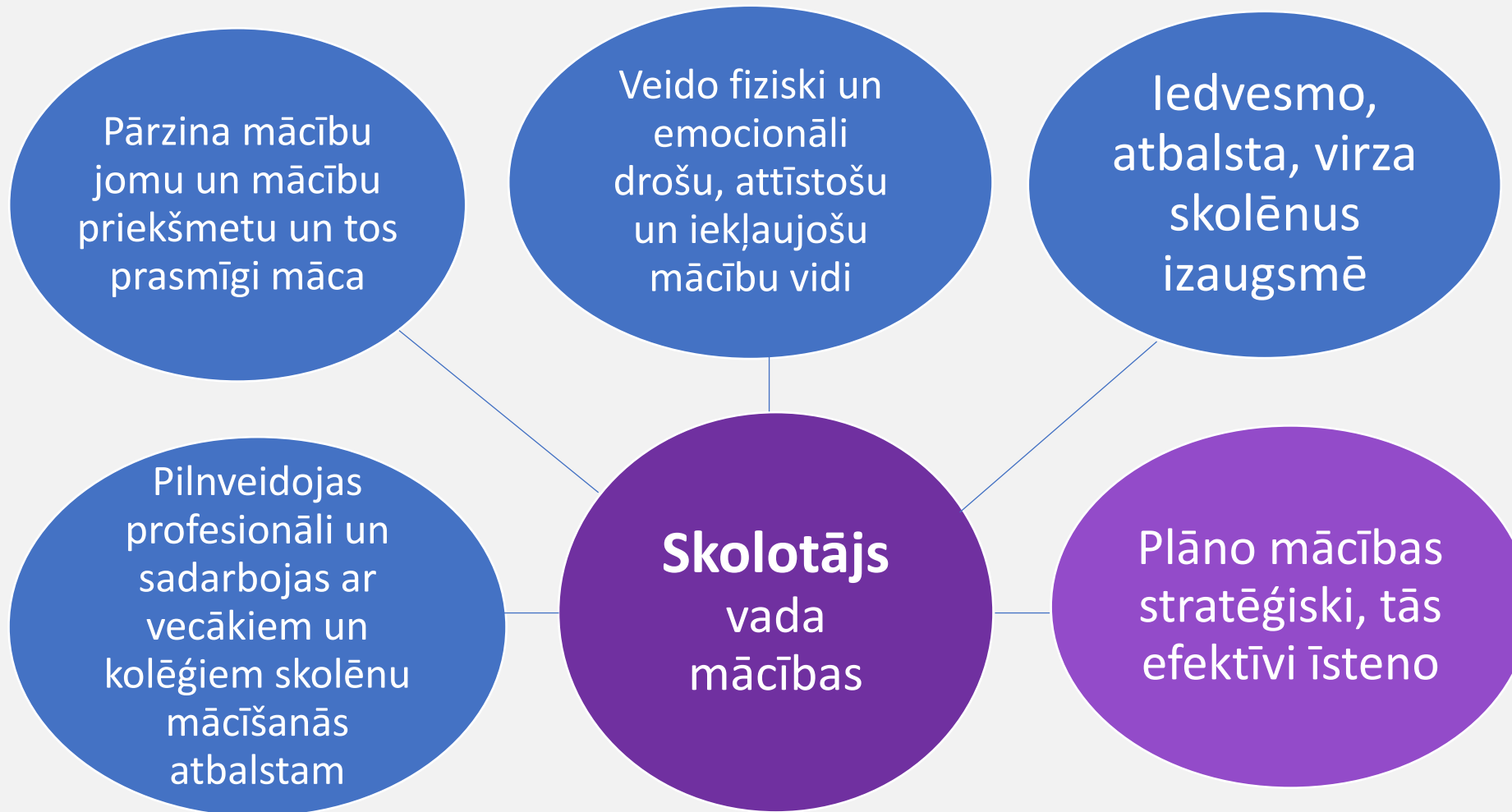

MĀCĪBU PIEEJAS AKCENTI

- Mācību saturā – **uzsvars uz padziļinātu izpratni, kopsakarību veidošanu.**
- Saturs veidots **pēctecīgi un saskaņoti no pirmsskolas līdz vidusskolai,** domājot par **sasniedzamo rezultātu skolēnam** un saskaņots ar vienotām **lielajām idejām** katrā mācību jomā.
- **Mērķis:**
- kompleksa prasme, lietpratība, pārnese.

Uzsvaru pārbīde no zināšanu nodošanas uz **mācīšanās vadīšanu**

- No gatavu zināšanu nodošanas un atprasīšanas uz **jautāšanu, sarunu, situāciju analīzi, produktīviem uzdevumiem, radot jaunas zināšanas.**
- No frontāla procesa uz **iesaistīšanos un sadarbību.**
- No zināšanām uz **zināšanu lietošanu daudzveidīgās situācijās un kontekstos – vingrināšanās, pārnesuma veidošanas pieredze.**
- No tikai summatīvās vērtēšanas uz **jēgpilnu atgriezenisko saiti par mācīšanās procesu, uz refleksiju, uz mācīšanās apzināšanos.**

Piedāvā jēgpilnus uzdevumus

1 Palīdz skolēnam sasniegt rezultātu.

2 Dod iespēju:

- Domāt – interpretēt, analizēt, sintezēt, izvērtēt;
- Identificēt un risināt daudzveidīgas problēmas;
- Uz klausīt un ieklausīties dažādos viedokļos, efektīvi sadarboties;
- Pieņemt izsvērtus lēmumus saskaņā ar savām interesēm, vajadzībām, vērtībām; Radīt, plānot un īstenot risinājumus, tai skaitā, autentiskām situācijām, kas skar viņu dzīvi.

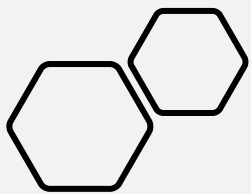
3 Ietver atbalsta struktūru skolēnam.

Māca stratēģijas

- Atvēlēt laiku, lai mācītu tieši.
- Modelēt, piedāvāt piemērus, atgādnes.
- Mācīt konkrētu mācību jomu, satura kontekstā.
- Vingrināties lietot daudzveidīgās situācijās, palīdzēt ieraudzīt, kā un kur vēl izmantot.
- Veidot domāšanas kultūru klasē.
- ...

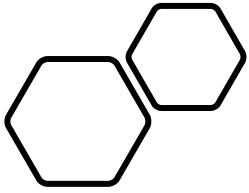
Dod iespēju patstāvīgi un efektīvi mācīties

- Es saprotu, kas man jāiemācās.
- Es saprotu, kāds ir labs darbs un kā manu darbu vērtēs. Es zinu, kā man iet un kas man jāuzlabo.
- Es domāju par to, cik efektīvas bija manis izvēlētās stratēģijas.

Mācību stundas uzbūve

<https://wheeldecide.com/index.php?c1=K%C4%81p%C4%93c+stundas+s%C4%81kum%C4%81+j%C4%81piev%C4%93r%C5%A1+skol%C4%93nu+uzman%C4%ABba%3F&c2=K%C4%81d%C4%93%C4%BC+katr%C4%81+stund%C4%81+ir+v%C4%93rts+skol%C4%93niem+komunic%C4%93t+skaidru+sasniedzamo+rezult%C4%81tu%3F&c3=K%C4%81+tie%C5%A1i+skol%C4%93nam+pal%C4%ABdz+m%C4%81c%C4%ABties+tas%2C+ja+vi%C5%86%C5%A1+ir+aktiviz%C4%93jis+iepriek%C5%A1%C4%93j%C4%81s+zin%C4%81%C5%A1anas%3F&c4=++K%C4%81+da%C5%BE%C4%81dos+veidos+var+pied%C4%81v%C4%81t+skol%C4%93nam+apg%C5%ABt+jaunu+saturu%3F&c5=++K%C4%81d%C4%93%C4%BC+skol%C4%93nam+ir+b%C5%ABtiski+apg%C5%ABto+saturu+lietot+daudzveid%C4%ABg%C4%81s+situ%C4%81cij%C4%81s%3F&c6=K%C4%81d%C4%93%C4%BC+skol%C4%93nam+ir+b%C5%ABtiski+veidot+apg%C5%ABt%C4%81+satura+p%C4%81rnesi+un+visp%C4%81rin%C4%81jumu%3F&c7=K%C4%81+b%C5%ABtu+j%C4%81notiek+m%C4%81c%C4%AB%C5%A1an%C4%81s+virz%C4%AB%C5%A1anai%2C+lai+skol%C4%93ns+no+t%C4%81s+maksim%C4%81li+ieg%C5%ABtu%3F&time=2&remove=1>

Mācību stundas uzbūve

1. AKTUALIZĀCIJA: ko skolēni zina par apgūstamo tēmu, kā skolēnus ieinteresēt apgūstamajā tēmā?
2. APJĒGŠANA (LIETOŠANA): kas skolēniem ir jāzina / jāprot apgūstamās tēmas ietvaros, kā skolēni lietos apgūtās zināšanas?
3. REFLEKSIJA: ko skolēni ir iemācījušies mācību stundas laikā, kā pārbaudīt skolēnu apgūtās zināšanas un prasmes?

9 Gagné mācīšanās notikumi

<https://www.skola2030.lv/lv/jaunumi/blogs/devini-macibu-notikumi-efektivai-stundai>

TRĪS STUNDAS DAĻAS	GAŅJĒ DEVIŅI MĀCĪBU NOTIKUMI
AKTUALIZĀCIJA	Pievērst skolēna uzmanību
	Komunicēt sasniedzamos rezultātus
	Aktivizēt iepriekšējās zināšanas
APJĒGŠANA	Piedāvāt jaunu saturu
	Virzīt mācīšanos un atbalstīt
	Dot iespēju lietot jauno saturu
	Sniegt atgriezenisko saiti
REFLEKSIJA/NOSTIPRINĀŠANA	Novērtēt sniegumu
	Skmēt pārnesi/vispārināšanu

1 G - uzmanības pievēršana

Šajā posmā pievēršam skolēnu uzmanību, ka ir sācies jauns mācību notikums:

- + īss video vai audio;
- + interesants fakts vai notikums, kas saistīts ar stundas tēmu;
- + jautājums, kas rosina pārdomāt par stundas tēmu;

2 G - informēšana par mērķi

Šajā posmā informējam un vienojamies ar skolēniem par mācību stundas mērķi, ko mēs no skolēniem sagaidām un kas tiks vērtēts:

- + mērķu saraksts;
- + vērtēšanas kritēriji;
- + skolēni paši izvirza un formulē stundas mērķi.

3 G - iepriekšējo zināšanu aktivizēšana

Šajā posmā izveidojam saiti starp jau skolēnu esošajām zināšanām par šo jautājumu:

- + zināšanu diagnostika;
- + atvērts jautājums par šo tēmu, brīvā teksta ievade;
- + diskusija.

4 G - jaunās informācijas iegūšana

Lekcija vai prezentācijas par jauno mācību vielu:

- + prezentācija;
- + video vai audio;
- + patstāvīgs darbs ar tekstu un jautājumiem;
- + skolēni patstāvīgi meklē informāciju internetā un atbild uz jautājumiem.

5 G - virzīta mācīšanās

Šajā posmā skolotājs virza skolēnu mācīšanos, piedāvājot instrukcijas, rīkus, lai atbalstītu mācīšanos, bet nesniegtu pareizās atbildes:

- + piemēru analīze;
- + informācijas apkopošana;
- + informācijas analīze;
- + visas klases diskusija.

6 G - jaunās informācijas lietošana

Šis posms ir attīstības posms, kurā skolēni strādā ar mācību stundā iegūto jauno informāciju, pirms viņi tiks vērtēti:

- + dažādu piemēru izpilde;
- + skolēni paši veido uzdevumus un uzdot viens otram;
- + skolēni jauno informāciju stāsta viens otram.

7 G - atgriezeniskā saite skolēnam

Šajā posmā ir būtiski sniegt atgriezenisko saiti skolēniem, kā viņiem ir veicies ar jaunās informācijas apgūšanu, kas atbilst izvirzītajiem mācību mērķiem, kāds ir skolēnu mācību progress:

- + jautājumi un atbildes;
- + skolotājs sniedz skolēniem atgriezenisko saiti;
- + skolēni viens otram sniedz atgriezenisko saiti.

8 G - rezultātu novērtēšana

Šajā posmā tiek izvērtēts sasniegtais rezultāts atbilstoši izvirzītajiem mācību mērķiem:

- + skolēni individuāli novērtē savu sasniegto mērķi;
- + uzraksta trīs būtiskākās lietas, kas ir apgūtas un trīs, kas nav apgūtas;
- + izejas biļetes.

9 G - zināšanu pārnese

Šajā posmā ir būtiski esošās zināšanas pārnest uz reālo dzīvi, kur iegūtā informācija mums varētu noderēt, kā arī saistīt stundā apgūto ar priekšmetu un turpmāko mācību procesu:

- + prāta vētra;
- + aktuāli piemēri no skolotāja pieredzes;
- + informācijas pārnese uz mūsdienām.

DEVĪNI MĀCĪBU NOTIKUMI STUNDĀ

(pēc R. Ganjē, "Principles of Instructional Design", 2005)

Mācību notikums	Mērķis skolēnam	Tādēļ es – skolotājs	Pārlicinies!	Iespējamie metodiskie paņēmieni
Pievērst uzmanību	Sagatavoties uztvert jauno informāciju, koncentrējot uz to uzmanību.	Mērķtiecīgi piesaistu skolēnu interesi, lai skolēni ir gatavi un motivēti mācīties. ("Izmetu āķi".)	<ul style="list-style-type: none"> Vai "āķis" pievērs uzmanību tieši stundas tematam, stundas sasniedzamajam rezultātam? Vai "āķa" ilgums ir līdzsvarā ar pārējiem stundas notikumiem? (Vai tas nav pārlietu garš, īss?) 	<ul style="list-style-type: none"> interesants fakts, pārsteigums, dilemma, problēma, ko risināt, jautājumi, kas rosina domāt par stundas tematu vai sasniedzamo rezultātu, u. c.
Komunicēt sasniedzamos rezultātus (SR)	Aktivizēt kognitīvās kontroles procesus, rosināt motivāciju mācīties, gūt iespēju pārraudzīt savu mācīšanos.	Komunicēju skolēniem stundas/ stundu cikla sasniedzamos rezultātus, ko skolēni darīs, lai tos sasniegtu, un kā viņu sniegumu vērtēs! Pārlicinos, vai un kā skolēni to ir sapratuši.	<ul style="list-style-type: none"> Kā es skolēniem komunicēju sasniedzamo rezultātu? Kā es pārlicināšos, ka viņi to ir uztvēruši, sapratuši un "pieņēmuši par saviem"? Vai un kā šos SR skolēni saistīs ar tematu kopumā? Vai skolēni iesaistās SR izvirzīšanā? Kā skaidrošu SR nozīmi – vērtību – saistību ar mācību jomu un dzīvi kopumā? Vai skolēniem ir skaidrs, kā šie SR tiks sasniegti? Vai skolēniem ir skaidrs, kādēļ šos SR ir būtiski sasniegt? 	<ul style="list-style-type: none"> skolotājs pastāsta, ko stundā darīs, skolēni klausās un secina, kādi tādēļ varētu būt stundā sasniedzamie rezultāti, skolēniem jautā, kur SR noderētu ārpus skolas, SR ar izlaistiem vārdiem – skolēni min, kam vajadzētu būt tukšajās vietās, pamato savu izvēli, kā varam zināt, ka kāds šo SR zina/prot labi? SR vērtēšanas kritēriju izpēti, skolēni paši izvirza un formulē SR, u. c.
Aktivizēt iepriekšējās zināšanas	Pārnest ar jauno informāciju saistītās priekšzināšanas no ilgtermiņa uz īslaicīgo atmiņu, lai veidotu saistību ar jauno mācību saturu. (Ja nekad nav tā, ka tu nezini pilnīgi neko.)	Gatavojoties jaunās informācijas uztverei, rosīnu un palīdzu skolēniem atsaukt atmiņā, ko viņi jau zina un prot saistībā ar jauno mācību saturu. (Ja nekad nav tā, ka tu nezini pilnīgi neko.)	<ul style="list-style-type: none"> Kā pārlicināšos par to, ko skolēni jau zina un prot? Kā atsaukšu atmiņā iepriekšējās zināšanas? Kā noteikšu, vai un kādi pareizi vai aplami priekšstati par stundas tematu skolēniem jau ir? 	<ul style="list-style-type: none"> domu karte ("zirnīklis") ar jau zināmo, kas vēlāk tiek papildināts, teksts/video/audio + zīnu, jautājums, gribu uzzināt, Venna diagramma, zināšanu diagnostika, jautājumi par jauno tematu, aplamo priekšstatu "atmaskošana", u. c.
Piedāvāt jauno informāciju	Uzvert jauno saturu.	Organizēju procesu, kurā skolēni iepazīstas ar jauno informāciju.	<ul style="list-style-type: none"> Kas man īsti jāiemāca? (Fakti? Jēdzieni? Noteikumi? Procedūras? Stratēģijas?) Kā organizēšu mācīšanos tā, ka skolēni ar modeļu un piemēru palīdzību līdz izpratnei par jēdzieniem, noteikumiem, procedūrām nonāk paši? Kā nodrošināšu jaunā satura apguvi tā, lai skolēni to var aptvert – mazos kumosos, soli pa solim? 	<ul style="list-style-type: none"> patstāvīgs darbs ar tekstu, audio, video, attēliem, gadījuma analīze, sakarību meklēšana starp dažādiem piemēriem, simulācija, kādas konkrētas problēmas risināšana, patstāvīgi darbojoties un pašiem atklājot likumsakarības, u. c.
Virzīt un atbalstīt mācīšanos	Sagatavot informāciju noguldīšanai ilgtermiņa atmiņā.	Sniedzu skolēniem atbalstu, kas dod iespēju apgūt jauno informāciju, un vajadzīgos resursus.	<ul style="list-style-type: none"> Kā es skolēniem palīdzēju atpazīt pazīmes, saskatīt sakarības, atšķirt būtiskāko? Kādas stratēģijas viņam nepieciešamas, lai tiktu galā ar uzdevumiem? 	<ul style="list-style-type: none"> daudzveidīgi uzdevumi un iespēja skolēniem izvēlēties, kā mācīties (domu kartes, lomu spēles, vizualizācijas u. c.), stratēģiju atgādnju izmantošana, piemēru un pretpiemēru šķirošana/radišana,

Virzīt un atbalstīt mācīšanos			<ul style="list-style-type: none"> Kā šīs stratēģijas iemācīšu vai stiprināšu? Kādu atbalstu skolēniem sniegšu, lai viņi šī satura apguvi un lietošanu kļūtu arvien patstāvīgāki? (Paraugus, modeļus, piemērus, procesa aprakstus, snieguma līmeņu aprakstus.) Kādu citādu/papildu atbalstu vajadzēs skolēniem ar dažādām mācīšanās vajadzībām? 	<ul style="list-style-type: none"> informācijas apkopošana un novērtēšana, uzdevumu radišana klasesbiedriem, arī mācīšanās procesā sniegtas atgriezeniskās saites izmantošana, u. c.
Dot iespēju lietot jauno informāciju	Sniegt organizētu atbildi	Piedāvāju jautājumus, uzdevumus, kas rosina skolēnus lietot jauno informāciju un tādējādi veidot dziļu izpratni/atstīt prasmes.	<ul style="list-style-type: none"> Vai skolēnam nepieciešams jauno informāciju saistīt ar jau iepriekš zināmo? Vai piedāvāju skolēnam jauno informāciju lietot jaunā situācijā? Vai uzdevums ir skolēnam aktuāls un reālajai pasaulei pietuvināts? Vai skolēniem jāizmanto augstāko domāšanas līmeņu prasmes? Vai skolēnam tiek dota iespēja apgūto lietot patstāvīgi? 	<ul style="list-style-type: none"> sakarību meklēšana starp jauno informāciju un jau iepriekš zināmo, jaunās informācijas pārvešana atšķirīgos formātos dažādiem mērķiem, jaunās informācijas izmantošana reālās problēmsituācijās, u. c.
Sniegt atgriezenisko saiti (AS)	Pārlicināties par snieguma kvalitāti un to uzlabot. (Nostiprināt saikni starp problēmu un atbilstošu risinājumu/ situāciju/ adekvātu reakciju/ jautājumu un atbildi.)	Nodrošinu mācību procesā (ne tikai temata beigās) uz izaugsmi vērstu atgriezenisko saiti un iespēju skolēnam to izmantot, lai uzlabotu savu darbu.	<ul style="list-style-type: none"> Kad skolēnam visvairāk ir nepieciešams saņemt AS? Par kuru SR daļu AS būs? Kurš un kad to sniegs? Kad un kā skolēns AS izmantos? Kā es zināšu, ka AS skolēniem bijusi efektīva? 	<ul style="list-style-type: none"> skolotājs sniedz atgriezenisko saiti skolēnam vai skolēns skolēnam, piemēram, paslavē-pajautā-piedāvā formātā, atbildot uz jautājumiem: 1) kas bija mērķis? 2) kāds šobrīd ir mans sniegums attiecībā pret mērķi? 3) kas man vēl būtu jādara, lai savu sniegumu uzlabotu? skolēnu pašvērtējums vai savstarpējais vērtējums, izmantojot snieguma līmeņu aprakstu; izmantojot Socrative, Padlet, balsošanas pulstis u. c. digitālus rīkus, u. c.
Novērtēt sniegumu	Gūt informāciju par snieguma kvalitāti.	Nodrošinu skolēnu snieguma izvērtēšanu attiecībā pret izvirzītajiem sasniedzamajiem rezultātiem un refleksiju par savu mācīšanos.	<ul style="list-style-type: none"> Kādā veidā un formā novērtēšu, vai skolēns sasniedzis sasniedzamos rezultātus? Kā skolēns uzzinās, ko novērtējums nozīmē? Kā skolēns reflektēs par savu sniegumu un mācīšanās procesu? 	<ul style="list-style-type: none"> "izejas bilete" ar kompleksu uzdevumu, kas pārbauda visu SR, īsa raksts, atbilde uz jautājumu, skolēns pats izvēlas, kā demonstrēt SR, un pierāda to, izmantojot snieguma līmeņu aprakstu, jautājumi, kas skolēnu rosina reflektēt par savu sniegumu un mācīšanās procesu (ko sasniedza, ko ne, kāpēc, ko un kā citreiz darītu, kas pašam bija nozīmīgākais šajā stundā, ko jaunu uzzināja par sevi u. c. atkarībā no stundas SR), u. c.
Sekmēt pārnēsī, vispārīgāko	Nostiprināt apgūto saturu atcerēšanās iespēju nākotnē.	Aicinu apgūto saistīt ar reālo dzīvi, citiem mācību priekšmetiem.	<ul style="list-style-type: none"> Kā rosināsi domāt par to, kur vēl tikko apgūtais noder? Kā mudināsi skolēnus tikko apgūto lietot citās situācijās? 	<ul style="list-style-type: none"> klases diskusija, sadarbībā ar citu mācību priekšmetu skolotājiem jaunās informācijas izmantošana citā stundā, prāta vērtā, pētījums, intervija, u. c.